

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของอาจารย์สถาบันราชภัฏสงขลา
2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของอาจารย์สถาบันราชภัฏสงขลา

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสงขลา จำนวน 221 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสงขลา จำนวน 140 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ประกอบด้วย เพศ คณะวิชาที่สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาและความต้องการการผลิตสื่อการสอนคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตอธิการบดีสถาบันราชภัฏสงขลา
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ผลการวิจัย

1. ปัญหาของการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์
 - 1.1 ปัญหาการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.81 อยู่ในระดับมาก
 - 1.1.1 ด้านไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.95 อยู่ในระดับมาก
 - 1.1.2 ด้านขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.73 อยู่ในระดับมาก
 - 1.2 ปัญหาการเลือกสื่อคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 3.73 อยู่ในระดับมาก ด้านการขาดความรู้และประสบการณ์ในการเลือก/การผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.79 อยู่ในระดับมาก สูงกว่า ด้านการขาดผู้ให้คำแนะนำในการเลือกการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.68 อยู่ในระดับมาก
 - 1.3 ปัญหาในการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.89 อยู่ในระดับมาก
 - 1.3.1 ปัญหาเกิดจากการสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.09 อยู่ในระดับมาก
 - 1.3.2 ปัญหาเกิดจากตัวผู้สอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.50 อยู่ในระดับมาก

2. ระดับความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.82 อยู่ในระดับมาก

2.1 ความต้องวัสดุอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.16 อยู่ในระดับมาก

2.2 ความต้องการการสนับสนุนการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของสถาบันฯ อยู่ในระดับต่ำสุด มีค่าเฉลี่ย 3.44 อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน มีมากที่สุด รองลงมาเกี่ยวกับการอบรม วิทยากร เจ้าหน้าที่ งบประมาณ เวลา และนโยบาย ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการเลือกสื่อคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ปัญหาในการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก และระดับความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับตัวบุคลากร เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน กับการอบรม วิทยากร เจ้าหน้าที่ งบประมาณ เวลา และนโยบาย

ทั้งนี้ปัญหาที่เกี่ยวกับสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ที่กล่าวมาข้างต้น อาจเนื่องมาจากสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์เป็นนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการผลิตสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ การเลือกสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ และการใช้สื่อการสอนคอมพิวเตอร์ ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง และควรได้รับการสนับสนุนและการให้ความสำคัญจากผู้บริหาร ที่จะก่อให้เกิดการจัดการเพื่อพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ ดังกล่าว

ปัญหาดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคน ได้แก่ ปรีศกัญ รอดโพธิ์ทอง (2531 : 165) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษา ภาคเหนือผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาของภาคเหนือ และมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอน สมสมัย พลอินดา (2531 : 528 – 529) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลจากวิจัยพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนที่สำคัญคือ การขาดเครื่องมือในการผลิต การขาดบุคลากรช่วยเหลือและห้องเรียน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

นอกจากนั้น ชูชาติ แสงประทีปทอง (2532 : 455 – 456) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจสถานภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีปัญหาด้านการขาดงบประมาณในการติดต่อขอซื้อสื่อตามต้องการมากที่สุดอาจารย์มีความต้องการที่จะได้รับบริการจากงานบริการสื่อในการจัดทำคู่มือแหล่งวัสดุได้เปล่าและสื่อการสอนทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมากที่สุดอาจารย์มีความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของงานบริการสื่อการสอนว่า ควรจัดให้มีทั้งในคณะต่าง ๆ และมีหน่วยงานกลางคอยประสานงานและช่วยในการผลิต อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนของงานสื่อการศึกษามีปัญหาในการมีชั่วโมงสอนมากจนไม่สามารถทำงานด้านบริการได้เต็มที่ มากที่สุดพอ ๆ กับปัญหาการเตรียมแผนงานต่าง ๆ ในหน่วยงานอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนของงานวัสดุการศึกษามีปัญหาในเรื่องการขาดเครื่องมือและสถานที่สำหรับบริการด้านผลิตสื่อ มากที่สุดพอ ๆ กับการขาดงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนของงานสื่อการศึกษามีความเห็นว่างานบริการสื่อการสอนควรเป็นหน่วยงานอิสระเป็นหน่วยงานกลางขึ้นกับมหาวิทยาลัยโดยตรง โดยมีได้สังกัดคณะใดคณะหนึ่ง แต่อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนของงานวัสดุการศึกษามีความเห็นว่า งานบริการสื่อการสอนควรจัดให้มีทั้งในคณะต่าง ๆ และมีหน่วยงานกลางคอยประสานงานและช่วยในการผลิต และรัชชศิลป์ แผ่นระกูด (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม ได้ผลการวิจัยว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์น้อย มีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบบริหารโรงเรียน และใช้ในการเรียนการสอน

นอกจากนั้น ปิลาท์ อุดมวงศ์ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับศูนย์วิชาการโรงเรียน ของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างมากเกี่ยวกับการจัดสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนเกี่ยวกับสื่อการสอน ช่วยให้เสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จึงควรมีการจัดสรรงบประมาณวางแผน กำหนดนโยบายและบุคลากร โดยเฉพาะให้มีอย่างเพียงพอ โดยการจัดให้มีหน่วยงานเพื่อให้บริการผลิต จัดหา และให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนแก่ครู อาจารย์ในโรงเรียน และคำสิงห์ พิบูลภักดี (2537) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า ครูอาจารย์มีความต้องการในระดับมาก โดยเฉพาะความรู้ในการผลิตสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น และผลิตสื่อการสอนที่มีราคาเหมาะสม สมพงษ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์ (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนในงานเกษตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สื่อการเรียนการสอนด้านการผลิต ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยตรง ขาดวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง หรือ หน่วยงานที่ให้บริการสื่อการเรียนการสอนอยู่ห่างไกล ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ยืมสื่อการเรียนการสอนและยังขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนบางชนิด

สำหรับสถาบันราชภัฏสงขลา การที่ปัญหาการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการเลือกสื่อคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ปัญหาในการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก อาจจะเนื่องมาจากอาจารย์ในสถาบันมีภาระกิจหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ทั้งด้านงานสอนซึ่งมีนักศึกษาที่ต้องรับผิดชอบมาก รวมถึงภาระกิจอื่นๆ เช่นการวิจัย การบริการสังคม ฯลฯ จึงไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ อีกทั้งคอมพิวเตอร์ยังเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาอยู่พอสมควร จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

การที่ระดับความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับการให้ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ อาจเนื่องมาจาก การที่สถาบันราชภัฏสงขลา มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญในด้านสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ส่วนความต้องการคู่มือ/ตำราที่เกี่ยวกับ การผลิตสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรอื่นๆ ในสถาบันราชภัฏสงขลา มีจำนวนมาก ไม่เพียงพอต่อจำนวน คู่มือ/ตำรา ดังกล่าว ซึ่งมีปริมาณน้อย และความล้าสมัยไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของคอมพิวเตอร์ ในด้านความต้องการวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ก็เช่นเดียวกัน เพราะในสถาบันราชภัฏสงขลา มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการผลิตสื่อการสอนคอมพิวเตอร์น้อย เนื่องจากบางชิ้นมีราคาแพง ประการสุดท้ายคือความต้องการการสนับสนุนการผลิตสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ เนื่องจาก การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว ถูกแบ่งไปพัฒนาในด้านอื่นๆ เช่น การพัฒนาอาคารสถานที่ การพัฒนากิจการนักศึกษา ฯลฯ และห้องเรียนสำหรับใช้สื่อการสอนคอมพิวเตอร์ก็ต้องถูกแบ่งไปใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควรนำผลจากการวิจัยเป็นแนวทางการพัฒนาในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของอาจารย์สถาบันราชภัฏสงขลา ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์
2. ควรมีนโยบายในการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์
3. ควรมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการอย่างเพียงพอ

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นในการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์
5. ควรมีการปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการใช้สื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ของอาจารย์สถาบันราชภัฏอื่น ๆ หรือภาพรวมทั้งประเทศ
2. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการการผลิตสื่อการสอนด้านอื่น ๆ ของอาจารย์สถาบันราชภัฏ

